

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POZNAVANJA
KLASIČNIH JEZIKA**

**u kategoriji
LATINSKI JEZIK**

**za
SREDNJE ZDRAVSTVENE ŠKOLE**

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

24		%
----	--	---

II. Gramatika:

24		%
----	--	---

III. Stručni vokabular:

24		%
----	--	---

Ukupni broj bodova:

Članovi županijskog povjerenstva:

72		%
----	--	---

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 25. veljače 2008.

I PRIJEVOD TEKSTA

Zadani tekst prevedi na hrvatski jezik:

Destillat autem de capite interdum in nares, quod leve est; interdum in fauces, quod peius est; interdum etiam in pulmonem, quod pessimum est. Si in nares destillavit, tenuis¹ per has pituita profluit; caput leviter dolet, gravitas eius sentitur, frequentia sternumenta sunt; si in fauces², has exasperat, tussim movet; si in pulmonem³, praeter sternumenta et tussim est etiam capitis gravitas, lassitudo, sitis, aestus⁴.

KOMENTAR: 1. tenuis, e = čist, bistar; 2. si in fauces (destillavit)...; 3. si in pulmonem (destillavit)...; 4. aestus, us, m. = vrućica

PRIJEVOD:

Prijevod: ukupno bodova

	24
--	----

II GRAMATIKA

1. Zaokruži rečenicu koja je gramatički **ispravno** napisana i prevedi je:

1. Graeci antiqui Aesculapium celebrabant.
2. Tempus vulneres sanat.
3. Corpus cute tectum est.

Prijevod: _____

	2
--	---

2. Riječi u zagradama stavi u odgovarajući rod, broj i padež, tako da rečenica bude gramatički ispravna:

In mandibula quattuor dentes incisivos, (1)_____ (duo) dentes caninos, quattuor dentes (2)_____ (praemolaris), sex dentes (3)_____ (molaris) habemus, totidemque dentes in maxilla. Alii dentes unam (4)_____ (radix), alii plures (5)_____ (radix) habent. Materia (6)_____ (dens – pl.) ex dentino, enamelo et substantia (7)_____ (osseus) constat. Radix dentis (8)_____ (peridontium) cingitur.

	8
--	---

3. Dopuni rečenice odgovarajućim oblikom zamjenice navedene u zagradi (pazi na padež, rod i broj):

1. (1)_____ (hic) medici (2)_____ (tuus) pedem spectant.
2. (3)_____ (cum, vos) medici narrant.
3. (4)_____ (ille) discipula, (5)_____ (qui) spectas, (6)_____ (meus) amica est.

	6
--	---

4. Glagole u zagradama stavi u odgovarajući oblik indikativa:

1. Tempore omnia (1)_____. (sanare, prezent pasivni)
2. Aegroti sussurum aurium (2)_____. (habere, perfekt aktivni)
3. Medicamentum aegrotum (3)_____. (iuvare, futur I aktivni)
4. Equi sani (4)_____. (esse, imperfekt aktivni)
5. Tuum vulnus (5)_____ (purgare, futur I pasivni) et tu sanus (6)_____ (esse, futur I aktivni).

	6
--	---

5. Zadanim sintagmama promijeni **broj**:

1. aorta ascendens - _____
2. omni ossi - _____

	2
--	---

Gramatika: ukupno bodova:

	24
--	----

III STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. U sljedećim rečenicama nedostaju nazivi za pojedine dijelove tijela. Dopuni ih odgovarajućim nazivom pazeći na padež i broj (navedena su početna slova traženih riječi, te broj slova svake riječi):

Extremities superiores et inferiores sunt. Partes extremitatum superiorum sunt:

(1) **b** _____, (2) **c** _____, (3) **a** _____, manus. Partes manus sunt: dorsum manus, (4) **p** _____ manus, digiti. Partes extremitatum inferiorum sunt: femur, (5) **g** _____, (6) **c** _____, pes. Partes pedis sunt: dorsum pedis, (7) **p** _____, (8) **c** _____, digiti.

8
---

2. Prevedi ove izraze i dvočlane medicinske nazive:

1. intra arterias - _____
2. pro inhalatione - _____
3. per rectum - _____
4. iniectio intramuscularis - _____
5. ruptura oculi - _____
6. nasus externus - _____
7. species laxantes - _____
8. titratus (titr.) - _____
9. praeparatus (praep.) - _____
10. luxatio articuli - _____

10
----

3. Navedene višočlane medicinske nazive prevedi na hrvatski:

1. foramen venae cavae - _____
2. musculus longus colli - _____

2
---

4. U tekstu koji slijedi nalaze se **četiri** riječi koje su podrijetlom iz klasičnih jezika. Pronađi ih, **ispiši i zamijeni sinonimima ili objasni njihovo značenje:**

Zbog načina života i sve većeg onečišćenja zraka te zbog sve učestalije upotrebe raznih aditiva i konzervansa u hrani i ostalim proizvodima namijenjenim širokoj potrošnji, suvremeni čovjek okružen je sve većim brojem različitih potencijalnih alergena.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4

Stručni vokabular i civilizacija: ukupno bodova:

24

I PRIJEVOD TEKSTA

BODOVI:

Destillat autem interdum - Ponekad pak kapa	1
de capite in nares, - iz glave u nosnice / nos	1
quod leve est; - što je lako;	1
interdum in fauces, - katkada u ždrijelo / grlo,	1
quod peius est; - što je gore,	1
interdum etiam in pulmonem, - a ponekad u pluća	1
quod pessimum est. - što je najgore	1
Si destillavit - Ako je kapalo	1
in nares - u nosnice / nos,	1
profluit – istječe	1
per has - kroz njih	1
tenuis pituita – čista / bistra sluz;	1
caput leviter dolet, - glava lagano boli,	1
sentitur - osjeća se	1
gravitas eius - njezina težina / tromost,	1
frequentia sternumenta sunt - česta su kihanja	1
si in fauces - Ako (je kapalo) u ždrijelo / grlo,	1
has exasperat - razdražuje ga / čini ga hrapavim,	1
tussim movet; - potiče (na) kašalj	1
si in pulmonem, Ako (je kapalo) u pluća,	1
praeter sternumenta et tussim - osim kihanja i kašlja	1
est etiam - javlja se također / događa se, ima	1
capitis gravitas, - težina glave/ u glavi,	1
lassitudo, sitis, aestus – klonulost / tromost, žeđ i vrućica	1

Ukupni broj bodova: 24

II GRAMATIKA

	BODOVI:
1. 1. – Stari Grci su slavili Eskulapa/Asklepija.	2
2. 1. duos, 2. praemolares, 3. molares, 4. radicem, 5. radices, 6. dentium, 7. ossea, 8. peridontio	8
3. 1. hi, 2. tuum, 3. vobiscum, 4. illa, 5. quam, 6. mea	6
4. 1. sanantur, 2. habuerunt, 3. iuvabit, 4. erant, 5. purgabitur, 6. eris	6
5. 1. aortae ascendentes, 2. omnibus ossibus	2

Ukupni broj bodova: 24

III STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. 1. brachium, 2. cubitum, 3. antebrachium, 4. palma, 5. genu, 6. crus 7. planta, 8. calx	8
2. 1. u arterije, 2. za inhaliranje, 3. kroz stražnje/zadnje crijevo, 4. injekcija koja se daje u mišić, 5. prodor/puknuće oka, 6. vanjski nos, 7. čajevi/sredstva za čišćenje (opuštanje), 8. točno određen, titriran, 9. pripravljen, 10. iščašenje zgloba	10
3. 1. otvor šuplje vene, 2. dugi vratni mišić	2
4. 1. aditivi – dodatci, pridodatci, 2. konzervansi – sredstvo koje povećava trajnost neke robe, «čuva» ju, 3. potencijalan – moguć, skriven, koji se ne očituje ali se pretpostavlja, 4. alergen – supstancija, tvar koja uzrokuje alergiju,	
(napomena: 1 bod nosi prepoznata riječ, te njezino objašnjenje; polovičan odgovor ne nosi 1/2 boda.)	4

Ukupni broj bodova: 24

UKUPNO: 72 boda

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA

Ovaj je test podijeljen na tri jednaka dijela, pa je uspjeh natjecatelja u postotcima vidljiv kada se zbroje svi bodovi i u tablici pronade pripadajući postotak:

npr. prijevod 20 bodova, gramatika 10 bodova, a stručni vokabular i civilizacija 22 boda. Zbroj bodova je 52, što znači da uspjeh natjecatelja iznosi 72,22%.

BODOVI	POSTOTAK	BODOVI	POSTOTAK
1	1,39%	37	51,39%
2	2,78%	38	52,78%
3	4,17%	39	54,17%
4	5,56%	40	55,56%
5	6,94%	41	56,94%
6	8,33%	42	58,33%
7	9,72%	43	59,72%
8	11,11%	44	61,11%
9	12,50%	45	62,50%
10	13,89%	46	63,89%
11	15,28%	47	65,28%
12	16,67%	48	66,67%
13	18,06%	49	68,06%
14	19,44%	50	69,44%
15	20,83%	51	70,83%
16	22,22%	52	72,22%
17	23,61%	53	73,61%
18	25,00%	54	75,00%
19	26,39%	55	76,39%
20	27,78%	56	77,78%
21	29,17%	57	79,17%
22	30,56%	58	80,56%
23	31,94%	59	81,94%
24	33,33%	60	83,33%
25	34,72%	61	84,72%
26	36,11%	62	86,11%
27	37,50%	63	87,50%
28	38,89%	64	88,89%
29	40,28%	65	90,28%
30	41,67%	66	91,67%
31	43,06%	67	93,06%
32	44,44%	68	94,44%
33	45,83%	69	95,83%
34	47,22%	70	97,22%
35	48,61%	71	98,61%
36	50,00%	72	100,00%